

endvidere, at disse Skatteloves Gennemførelse vil give Signalet til en vældig Landarbejderbevægelse, og for saa vidt maa jeg naturligvis ogsaa ønske, at disse Love endelig en Gang blive til Virkelighed. Det er klart nok, at naar Landarbejderne se, at man fra Rigsdagens Side efter Systemskiftet, fra Venstre, der er kommen til Roret, først og fremmest tænker paa at give Godsejerne en Daglønsforhøjelse af $22\frac{1}{2}$ Kr. uden Arbejde fra deres Side, ville Landarbejderne og Husmændene tænke ved sig selv: Var det ikke rimeligt, at vi fik en Part deraf? Og s'den Rigsdag og Regering have givet de andre en Præmie og kun givet os hæderlig Omtale, maa vi hjælpe os selv. Naar Regering og Rigsdagen, det Venstre, der nu er kommet til Magten, glemme os og kun tænke paa de store, maa vi hjælpe os selv ved at danne Fagforeninger, og søge Fagorganisationens Selvhjælp. Saa vil Talen om det betrængte Landbrug ikke længere hjælpe, thi saa have de betrængte Landmænd jo i hvert Fald faaet dette i Merindtægt, og af dette maa de i hvert Fald kunne svare en Del i forhøjet Løn til Landarbejderne. Det vil ogsaa være nødvendigt af andre Grunde, thi det er klart, at den Skattelettelse, der her bydes de besiddende Landmænd, har kun Betydning for de nuværende Besiddere, for Landbruget i det hele har den ingen som helst Betydning. Den Godsejer, jeg talte om, der faar en Skattelettelse af 6,750 Kr., faar en Hartkornsløstelse af 10,000 Kr., saa at Værdien af hans Gods faktisk forøges med $\frac{1}{4}$ Mill. Kr. Sælger han det Dagen efter, kan han putte denne $\frac{1}{4}$ Mill. Kr., der skænkes ham som Nationalgave, i Lommen og kan anbringe Pengene i Aktieselskaber, de Aktieselskaber, som vi nu ædelmodig fritage for Statsskat, saa at han altsaa ikke kommer til at svare Skat af denne Formueforøgelse. Men Godsejeren, der i Overmorgen sidder paa det købte Gods, er akkurat lige saa betrængt og nødlidende som den anden Godsejer var Dagen før, vi gennemførte disse Skattelove. Efter en Menneskealders Forløb ville de enkelte Landmænd sidde lige saa haardt i det som nu, der vil kun være den Forskel, at medens der nu betales Afgifter til Samfundet, vil den samme eller en større Afgift være at betale til de private Kapitalister. Om at hjælpe Landbruget som saadant kan der slet ikke være Tale ved disse Love. Men skal det forhindres, at denne Afgift til Samfundet bliver overført til private, skulle vi sørge for,

at Pengene blive paa Landet, er den eneste Maade, hvorpaa det kan gøres, den at skaffe en Forhøjelse af Landarbejdernes Dagløn. Derved føre vi den Gave, der nu sendes ud over Landet, over paa Landarbejderne. Og det kan kun ske ved en Fagorganisation. Hvis Daglønnen forhøjes, vil ikke saa stort et Udbytte af Jorden kunne gaa over til Prioritetsrente til de private Kapitalister.

Jeg tænker, at naar den Dag kommer, da disse Love endelig vedtages, vil der gaa en mægtig Bevægelse gennem hele Danmark, idet Husmænd og Landarbejdere ville sige: Nu maa Tiden være kommen, da de betrængte Landmænd kunne give os lidt mere Dagløn. Hyvad om den Godsejer, der faar en daglig Merindtægt af $22\frac{1}{2}$ Kr., nøjedes med at beholde de $2\frac{1}{2}$ Kr. — han kunde dog drikke et ekstra Glas Champagne for det — og de 20 Kr. saa bleve fordelte til 40 af hans Husmænd, saa at de fik 50 Øre mere om Dagen hver! Det vilde være ganske rimeligt, og jeg tænker ikke, at Landarbejdere og Husmænd paa saadanne Godser ville være længe om at regne det ud. Jeg ved nok, at hvis der dannes Fagforeninger paa Landet, vil der fra Godsejernes, Proprietærernes og de større Landmænds Side blive rejst den samme Modstand mod Fagforeningerne paa Landet, som der er blevet rejst i Byerne, saa ved jeg nok, at en af de største Godsejere i det andet Ting, som med Glæde skovler disse Penge ind, vil kaste sine Husmænd ud, naar de kræve 10 Øre mere i Dagløn.

Formanden: Det vil ikke være heldigt at omtale Medlemmer af Tingene i deres private Virksomhed.

Borgbjerg: Jeg vil da sige, at en eller anden af Landets største Godsejere vil kaste sine Husmænd ud, naar de kræve 10 Øre mere om Dagen, men saa vil det gentage sig, som skete for 2—3 Aar siden, da en fattig Husmand maatte forlade Godset og kørte ned ad Alleen paa den lille Fjælevogn, hvorpaa hans fattige Ejendele laa. Han satte sig bag paa og spillede paa sin Harmonika, og det, han spillede, var Socialistmarchen. De kunne tro, mine Herrer, at der vil blive spillet paa Harmonika, naar disse Skattelove blive gennemførte, og det bliver Socialistmarchen, der bliver spillet. Harmonikaerne med Socialistmarchen ville komme til at gaa